

Sy-ii spèwał,
Pilnje dżëłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczny
Napoj móczny
Lubosc ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosc da

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džélaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je,
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će! F.

Gerbfe niodálfte lopieno

20 Budyschinje

14. ottobre 1934

Bauken

20. njeđžela po hrvjatej Trojizy.

Měr Boží mudz̄el dobycze we waschich mutrobach, ſe fo-
tremuž ſcze tež powołani w jenym cz̄ele, a budzcze džatowni.
(List na Koloszejſkich 3, 15.)

Schtó snaje čłowiskej wutrobu do połnje? Mudri ludzjo
wupraja swoje myśle wo czuczach jenotliwego čłowjeka a
toho abo tamnego luda. Pěšnjerjo powědaju wo dobrych po-
czinkach mužow a žonow, ſo bychu ſ psychikladom byłe młodym,
ſo by we wutrobach narodziła radość, dobrym myślam ſkutko-
wać dac̄. Bože ſłowo w naszej bibliji je bohaty raj wsche-
laſkich żadościow a pięcęciow čłowiskej wutroby.

Nichtó njeje čžlotóšku wutrobu tak derje snat faž Žesuž. Žeho mjenuja wulfeho profetu, dobreho lěkarja, wubjerneho mischtra. A mot tohole mischtra žu iapostoljo wufli. Tim bě jažne, so čžlotóška wutroba žama w žebi ſbožowna njeje. Gsu ſpýtali ſwoje naſhonjenje ſ Žesužom druhim prajicž. Pſchi tñm běchu doſcž ſprawni, Žesužej čžescž dawacž, liž ſpoſoji čžlotóšku wutrobu. Do wſcheho njeméra cžaža a žimjenja staja doſpołny mér a potoj Žesužow.

To tež ſwiaty Pawoł wſchěm cžitarjam ſwojeho liſta
pſcheje, ſo bñchu ſwój hrěch widželi, pſched woblicžom žiweho
Boha ſo toho wuſnali a ſi mutrobu wěrili, ſo hnadny Bóh rad
wodawa tým, fiž wo wodacže proſcha. Tu pſchińdże měr jačo
najwjetſhi dar ſa tñchnu mutrobu. Njetrjeba ſo bojecž, ale
wotpocžuje ſbožowna pſchi mutrobje njebjesteho Wótza. Naj-
cžěmnishe hodžinny žiwojenja ſu pſcheſwěczene ſ kraſnoſćzu
Knjesa, ſo mutroba ſdychuje: Hdyž je jeno Tebje mam, dha
nicžo njerodžu wo njebjieža a wo ſemju. Hacž mi runje cžělo
a duſcha ſawutlitej, dha wſchaf Ty ſu, Božo, kóždny cžaſz mój
mutrobný troſcht a mój džel. A radny ſpěwa: Gſo fſchescžanow

| īnūtsfowne žiwjenje ūwěčzi, hdyn̄s mot wonkach ūlónzo jich
| īpariło je.

Masch tñ tajfti mér, luba wutroba? — So moht jón
měcž, praji japoschtoš: fe fotremuž scze tež powołani w jen
nym czěle. Stawny jeneho czěla! Kaf fhwala dżenja ſzwój
narod, ſzwoju frej, ſzwoje namrěte mozy. Wysche wscheho paſ
dyrbisich fhwalicž nowy narod, frej Khrystuſkomu, mozy, fiž
tebi pſchińdu ſe ſjednoczenſtwā ſ Bohom. Wjehaf by ſ tomu
powołany, ſo njeſtejich jeno we ſzwojim małym raju, fotryž
móža czi ludžo ſanjerodžicž a rubicž, ale ſo pſchebnywasch
w raju měra, do fotrehož pſchińdžesich pſches wěru. Knjeſowa
zýrfej je doſtała nadawf, bycž raj měra, hdžež je Khrystuſ
ſ hłowu a ſtawny by ſiwe pſches njeho. Móžno, ſo dyrbja ſta
wny wojovacž wo tónle Boži mér, ale tež w tajkich czakach
dyrbí wutroba czista a ſzwědomje dobre bycž, pſchetož wono
dže mo wěczne ſubko.

Sswjatym Pawoł pscheje tohodla ſwojim wěrjazym hiſhcze dalshe. Měr njedýrbi jeno we wutrobach bydlicz, ale tež we wutrobach dobycze mudz̄elec̄. Wobfedžbuſ ſam ſwoje myſle, ſnanou maſch czežke myſle, abo ſſe a knicžomne, — měr Boži dawa czi dobycze nad nimi. Ssnano je twoja wola ſlaba, hdzež dyrbjało ſylna bycz, — Boži měr pomha dobycz dobrej woli, fotraž chze, ſchtož Bóh lubny Knies ſam chze. Ssnano ſu twoje ſłowa a ſkutki bjes wuspěcha; njewěſch prawje, czechodla rěcžiſch a džělaſch, ſpoſojnoſcz czi njepſchińdze, — měr Boži cžini, ſo njewostanu prósne ſłowa a hinite ſkutki. Ssnano ſo ſraduijesh nad ſwojej ſtrowoſczu, nad cžescz̄u, fotruž czi ludžo dawaju, to wſchitko móže ſo rucze ſhubicz, — měr Boži dawa ſnutſkownu ſtrowoſcz a je ſaložený na Božu cžescz̄. Měr Boži ſwjaſa a ſdžerži wſchitke ſtawny Khrystuſzoweje zyrkwje mjes ſobu, fiž ſu žiwe wot wodacza hrěchow; ma bycž dobycžerſta móz, fotraž wě wſchemu nje- měrej wobaracz a ſkonečni wſcho ſkorženje pſchecžiwo druhim,

ma bycž sałład, na kotrejž ho wožada w jenej myžli natwari, so by jedyn druheho nježl a jedyn drugemu žlužil w luboſći.

Hakle potom žm̄ wožada po Bożej wutrobie a woprawdze wuswołeni, ſwjeczi a lubowani, kaž ſwiaty jaſoſtoli Pawoł praji. Sbożowna to wěſtoſć, w raju Božego mera pschebywac̄. Zyle ſiwiſenje je nětko dar Boži, kaž njemóže po prawym hinač bycž, nětko paſ ſ džalnej wutrobi ſapſhimnjem. Węſh ty ho džakowac̄? Prózuj ho wſchēdnje, bycž ſmilny, dobrociwy, ponižny, czichomny, ſzczepliwy a woſtac̄ w luboſći. Hamjeń.

Biblijja po zylej ſemi

„Die Lutherbibel“ mjenuje ho ſwiedzeniſki ſpiš, kotrejž bu nětke ſa 400lětny jubilej Biblijje wudan. Wón podawa wjele ſajimaweho wo Biblijji.

Tak ſhonisch, so bu w lěcje 1933 na 936 987 exemplarow Biblijje roſſchérjenych. Do tutoho džela dželi ho 11 Biblijskich towarzſtwow. Württembergſke ſteji tu na prěnim měſtne; wono je 488 083 exemplarow roſſchérilo. Na druhim měſtne ſzéhuje Pruske ſłowne Biblijſke towarzſtwo ſ 138 990 exemplarami. Potom pſchiñdze „Bergiſche Bibelgeſellschaft“ ſe 81 136, Saſke ſłowne Biblijſke towarzſtwo ſe 41 062, Badenſke ſ 21 838 a „Cansteinsche Bibelanſtalt“ ſe 16 546 exemplarami. „Britiſke a Wuſtajne Biblijſke towarzſtwo“ w Berlinje ma ho tu woſebje mjenowac̄; wono wuda 419 206 Biblijow a dželow Biblijje; ſ tutnych paſ wono jenož 118 282 exemplarow ſamostatnje w Němskej roſſchéri.

Nimale poſoſza wſchitkich po Němskej roſſchérjenych Biblijow běchu zyle Biblijje. Starých a Nowych Testamentow bě 382 718. Sbyt běchu mjeniſche džele Biblijje abo pſchikrōczené Biblijje.

Woblicžili ſu, so bu hac̄ do kónza 18. lětſtotka, to je hac̄ do lěta 1800, něhdze $3\frac{1}{2}$ milijona Biblijow w němskej rěči roſſchérjenych. W 19. lětſtotku ſu Biblijſke towarzſtwo dalſche 30 milijeny roſſchérile.

To ſu hoſriſke licžby, a ſu hiſhče wjetſche, hdźiž wopomnimy, so wostawaſche Biblijja a ſo tež hiſhče wostawa Biblijja najdrožſche namréwſtwo we ſwójbje. A to njech woſtanje tak tež, hdźiž zyle pſchihložujem ſeblu, kotrež nětke illincži pſches evangeliſki lud, woſebje tež pſches evangeliſku młodzinu: Kóždy ſw oju Bibliju! To je hiſhče něſhoto druhe, hac̄: Kóžda ſwójba ſwoju Bibliju! Pſchetož tak ty prajich: To je moja Biblijja! a tak ſy ty ſa tutu Bibliju a ſ tutej Bibliju zyle ſam ſamoſwity pſched Bohom. Tak ſy ty ſam paſ ſwérny paſ njeſwérny hoſpodař w tutej a ſ tutej Bibliju. Tak ſy ty ſwérny abo njeſwérny ſastojnik pſchi tutej Biblijji a ſ tutej Bibliju. Tak móžes h in Biblijji čitac̄, hdźež chzes h in h uſto hac̄ chzes. Tak móžes h in njej podknužlowac̄ ſlowa, kotrež ſu runje Tebi nadpadne a wažne. Tak móžes ſebi ſapižowac̄ pſchispomnjeníki tam, hdźež ruſuje ſa Tebje je něſhoto pſchispomnic̄. Tak móžetaj bycž Ty a Twoja Biblijja zyle ſwojej!

Wot tutoho heſla a ſ tutoho ſtejnichčja ſem ſnadž ho nětko tak někotry roſzudži, ſam ſwoju Bibliju měč, a ſnadž ho ſtarſchej a ſmotsja bóle hac̄ ſem roſzudža, džescžu daricž Bibliju, kotaž by jeho byla, zyle jeho.

So ſ tutym ſwójbne ſhromadne čitanje w Biblijji njeſchodusuje, drje njetrjebamy prajic̄. To jene budže to druhe hajic̄ a ſwójbna Biblijja woſtanje ſrjedzis̄hčjo wſchego evan-

geliskeho ſiwiſenja ſwójb. A něſhoto druheho ſo tam ſjewi, hdźež kóždy ſam ſwoju Bibliju čita a w njej pyta: Wón budže ſebi žadac̄, wjazy wo njej ſhonicž a wo njej rěčecž a póndže do bibliſtich hodžin, do bibliſkeho roſrěčzowanja. Széhwit wſchego paſ budže ſohnowanje ſa zyle ſiwiſenje jenotliweho, ſwójb, luda. A to je wola toho Knjesa, kiž nam Bibliju da a kiž nam Bibliju w macjernej rěči da.

Sſerbia pſched wſedniſkom Hitlerom w Nürnbergu.

Lubym čitarjam tutoho ſopjenka je knjeg redaktor hižo woſjewiſ, ſo pobychu tež někotre ſobuſtawny Drježdžanskeho towarzſtwo „Czornoboh“ pſched wſedniſkom w Nürnbergu. Sſnano je tež tón abo tamny wohladal w nowinach abo czaſopiſach naſpomnjeny wobras: Wſednik Adolf Hitler ſteji mjes ſónſkimi w narodnej drascze, jemu ſi prawizy ſerbſka knježna Marja Kempiz ſ Jenſchez pola Rakez, tuhwiſu we ſlužbje tu w Drježdžanach pola Ernsta Kotte, Münchnerstr. 11. Wſednik bě ju ſam ſebi ſawoſał, dokež troſhku ſdala ſtejſeche a dyrbjeſche jej knježna ſe Schaumburg-Lippe ſwoje měſtno wotſtupic̄. „Mój ſmój ho hižo ras wohladaloj!“ ſ tuymi ſłowami je wón tamnu knježnu proſyl wotſtupic̄. Sſo wě, ſo ho toho wjeſzelachmy.

Pſcheproſheni wot ſwiaſka towarzſtwo „Ludſtwo a domiňa“ wotſtupichmy w Nürnbergu jako ſwazný čah. Njeſwjeſta bě knježna Marja Sſymankez ſ Njechornja, w ſlužbje tu pola ministerialneho radu Anke, Schnorrstr. 73. Družka bě knježna Marta Rößlerez ſ Mjeſchiz, tu pola tajneho radu Edelmann, Krusestr. 13. Wulzy ſhwabne wot knježtwa, hdźiž dachu ſlužobnu na nimale zly ſylden wotjecž a knjenje dželo ſame cžinjachu, haj jim ſi jědži ſobu nadawachu, hac̄ runjež tam jěſcž darmotnje doſtačmy. Tute knježtwa ſebi Sſerbstwo wulzy waža dyžli Sſerbia ſami.

Wulcotne to bě, to wſho ſobu pſchiziwic̄, ſam ſobu pódla bycž. Lud zyle ſe Němskeje tam bě. Sſkyſchachmy wſchelake dialekty; draſty wohladachmy, pětne a jednore, druhe ſaſo, hdźež bě pſches měru wjele napowěſchane. Běchu tam ſaſtupjene: Schlesyſka, Vierlandſka, Czornolež, Pſalza, Hornja a Delnja Bajerſka, Hessenska, Altenburgſka, Bayreuth mějeſche woſibtu draſtu. Se Saſkeje běchmy tam „Hornjoluziſke towarzſtwo“ w starej hornjoluziſkej drascze a my Sſerbia. Tyžazn rasow ſo naž prashachu, ſ wotkel ſmy. Woſebje pſchecželni běchu Nürnbergſzy wobydlerjo, wotmołwachu ſtajne pſchecželnje, hdźiž ho to a druhe prashachmy.

Město Nürnberg bě najdražniſho debjene, hajn pſchezo polne luda. Elektriſke a autowym ſo pomalku pſches lud dobywachu, woſebje ſlě bě to wjecžor. Šda ſo mi jako Boži džiw, ſo ſmy to tak pſchětrali. W noz̄ wot 5. ſ 6. ſeptembrej $\frac{1}{4}3$ hodžin w Drježdžanach wotjedžechmy; pſchipoſdnju w 12 hodž. běchmy w Nürnbergu. Spacž w čahu njemóžachmy; běchmy polni wočałowanja. Běchmy wot ranja hac̄ do wječzora duž po pucžu. Wjecžor běchmy proſhne kaž popjelnicži. Běchmy ſbožowne, ſo běchmy wſchelake draſty ſobu wſale. Tak móžachmy ſo pſchewoblež: wſchēdnju, njeđelſku a ſwodženju draſtu. Wutoru w noz̄ $\frac{1}{2}1$ hodžin tam wotjedžechmy a w 10 hodž. běchmy ſaſo w Drježdžanach, tak połne naſhodenjow, ſo ho hakle po čaſzu ſame ſi ſebi namakachmy. A dženža ſo nam woblicžo ſabkyschzi, hdźiž na Nürnberg ſpoſinam.

W pšichodnych lopjeňtach Wam, lubi čitarjo a čitařki, trochu wopízam, što wšho tam nashonichm. Trošku sa řomđene to, ale mějachm tu zly tužen draſtu hotowacž sa žnjowý ſwiedzeň, na kotrymž ſo towarzſtwo w czahu wobdželi. Popoldnju a wjecžor běchm na ſwiedzeňské lužy we „Wulkej Sahrodze“ wſchelake poſtigzenja; młodži rejwarjo tež po wyżokich ſerdžach horje lažachu hacž k ſlomjanemu wěnzej, ſi koſbažami napowěchanemu, a ſbožowny tón, kž ſebi jenu dožahny. Cžma bě hžo, hdvž ſo domoj wróczachm.

L.

Oktober abo winowž.

Ssrjedž oktobra ſmy. Kónz oktobra ſwjecžim refor- maziski ſwiedzeň. A ſwjecžim jón jako jubilejný ſwiedzeň Lutheroweje Biblije. Tuž chzemy pač hnydom nětkle ſapocžatku oktobra ſapocžecž ſ pšichotom.

Što pšichotowacž? Bibliju? Ně, Biblija, zyla Biblija w němſkej rěči po Lutherowym pſchelozku je nětk hžo 400 lét hotowa. — Što pšichotowacž? Sswiedzeň? Tutón tu tež hžo je pſche wſchě 400 lét a w Saſkej hžo dolho zly wulki ſwiaty džen. Što potajkim pšichotowacž? Ssam ſo! Haj, ſam ſo pšichotowacž na to, ſo ſ Bibliju ſwjecžisih tutón jubilejný džen Biblije a ſdobom Reformaziski ſwiedzeň jako wopravdžitý džen Biblije.

A ſhto to cžinicž? Wſacž Bibliju do rukow a čitacž a čitacž. A ſ tym dženža, njedželu ſapocžecž a jutſe, pónđelu poſrāčowacž a ſajuttisim niz pſchěſtač a tač poſrāčowacž džen wote dnja pſches zly měžaz hacž k poſlednjemu dnjej měžaza.

Sawěſcze, to ſwjecžisih cži potom wopravdže niz jeno reformaziski a jubilejný ſwiedzeň, ně, ſwjecžisih džakowny, wježoly, žohnowaný jubilejný ſwiedzeň Biblije!

A ſhto zly po prawom cžinil, hdvž ſy tač pſches oktober džen wote dnja něcht, njeh ſnadž ras tež jenicžku ſchtucžku wob džen, tola pač ſchtucžku wob džen cžital? Nicžo dale! Nicžo dale hacž to, ſhto ſa evangelskeho kſchesczijana ſamo roſumi! Da jemu tola Bóh ſwoje Bože ſklowo, ſwoju Bibliju w maczérnej rěči. Sa cžo? So by ju do hoka połožil na ławku ſa knihe, abo do kommody abo do kamora ſa ſchaty abo do ſchleńčanego kamora? Ně! So by ju ſežinil ſa wſchědnou knihu!

Ssy ty to? Trjebasch ju ty jako wſchědnou knihu?

Njewotmoliv nicžo, khiba ſo ſebi dasch prajicž, ſo kanzler Adolf Hitler ſwoju Bibliju wſchědne trjeba a ſo kanzler Adolf Hitler nimo toho ſwój Nowy Testament ſtajnje pſhi ſebi noſy.

Šhto ma wjazy ſa dželo a na staroſci, Ty abo wón?

A ſhto to nětk ſ tym wſchém? Nicžo dale a nicžo mje- nje hacž ſo Ty nětk w měžazu oktobru cžitasch kóždy džen něcht w ſwojej Bibliji. To je po evangelsku niz jeno, to je po kſchesczijansku. A hdvž ſy Ty tač cžital Bibliju a ju wopravdže cžital, njewuwoſtajisih potom nadobo 1. novembra cžitanje, ale budžesih cžitasch jedyn džen kaž druhí dale a hóle, niz jenož, dokelž potom wonkach ſyma a masch ſhwile, ně tohodla, dokelž ſacžu, tač ſyma tu niz jeno w ſymje, ale pſhezo bjes Bože ſklowa a toho wohenja, kž ſo w nim hori, — a tohodla, dokelž nadobo nětk wěſh, ſo tu tola pſhezo ſhwile je ſa Bože ſklowo, ſo dyrbisih Ty jenož chzecž, chzecž tutu ſhwili měcz!

Tuž tač pſchi ſapocžatku oktobra a tuž tač pſches zly oktober Bibliju do rukow a pſched wocži a do wutroby a ſwědomnja! To je tutón zlye woſebitý nadawč tutoho měžaza w tutym lěcje 1934!

A nětko ſo praschej: Čezechla dyrbi mi hakle prajený bycz, ſo ma mi Biblija wſchědna kniha bycz? A kóždy džen oktobra ſo praschej, hdvž Bibliju njewſa; čezechla niz? A 31. oktobra to pruhuj, hacž bě cži kóždy džen Biblija tač droha a wažna, ſo mějeſche ſhwile, ju wſacž a w njej cžitacž. A hdvž niz, ſo praschej čezechla niz? Ale dorasnje ſo praschej! A ſwycž reformaziski ſwiedzeň! To rěka: reformiruj ſo a ſwoje zlye ſiwijenje, wobnow ſo a ſwoje zlye ſiwijenje, ſalož wróčzo a ſnowa ſo a ſwoje ſiwijenje na cžistý evangelij Biblije!

Bibliju ſa zly ſwět!

Bala je městacžko w krajinje Wales w Južnej Žendželskej. Tam ſetka něhdj horliwy předáč Božeho ſklowa ſhudu holzu na hažy. Wón ſo ju ſa tekſtom poſlednjeho předowanja woprascha. Holčka njewědžejche ničo wěſteho prajicž a ſapocža ſkónczne platač. Sso ſamolwjejo rjekný wona, ſo njeje ſebi mohla hubjeneho wjedra dla njedželu tekſt hiſhce ras pſchecžitacž.

Tole jej duchowny njedorosumi a ſo dale ſa tym praschehe. Tuž jemu holza wotmołwi, ſo nictó w zlyej wotolinje žanu Bibliju nima, ſo wona tohodla kóždu njedželu dwě hodžinje daloko pſches hory ſhodži, ſo by tam pola pſchewijsnih w Bibliji cžitala a po móžnoſći tekſt ſi ſklowu na- wuknyła.

Tutu hnijazu ſtawiſnu wupowěda duchowny na ſhromadženje Londonſkeho ſjednocženſtw „Traktatgesellschaſt“. Šhromadženi wobſamknym, ſaložicž Bibliſke towarzſtwo ja krajinu Wales. Tu ſawola ſarač Hughes: „Hdž ſa Wales, čezechla niz ſa zly ſhendželu, čezechla niz ſa zly ſwět?“

S tymle bu tam w lěcje 1802 ſymjo wužyte ſa ſhtom, kotryž je dženža tač wulki a mózny, ſo wupſchestrěwa ſwoje halosy po zlyej ſemi — ſa ſjednocženſtwo, kotrež dženža drje wiciutzy ſnajmjeñſha po mjenje ſnajemy, kotrež dženža a woſebje lětža w jubilejným lěcže Biblije ſhwalimy: „Bri- tiſke a Wuſkrajne Bibliſke towarzſtwo“.

S Biblije abo niz ſ Biblije.

Woſebny čłowjek pſchińdze ras ſnatemu a ſławinemu předarjej. Tutón pſchihotowac̄he runje cželne předowanje ſa někoho.

„Kajki tekſt býſhce mi Wy ſa cželne předowanje ſ Biblije wuſwolit?“ ſo wón duchowneho woprascha.

„S Biblije žadym!“ wotmołwi duchowny. „Wy džě tež w Bibliji njecžitacž a njepřatacž! Ale ſi wěrywusnacža bých jón wſal. Pſhetu na tuto ſcže Wy ſnajmjeñſha tež ras ſhcežený. A ſ tutoho bých wuſwolit: „... wumřeſ, pohrjeba- ny, k heli dele ſtupiſ.“

Pſchecžiwo wopilſtwu.

Saſka polizija wojuje wſchudžom tam, hdžez ſo wopilſtwu w ſjawnosczi jewi, dorasnje pſchecžiwo tutomu brachej a strachej. Tač bu ſa Lipsk poſtajene, ſo ſo mjenia wſchěch tých,

kotrychž polizija na hafach, torhoschcach abo sjawnych městach nadendže, w nowinach wosjewja. Ssu-li mjes nimi tajž, kij se sjawnych frēdkow pomož dostawaju, jedna polizija jich dla i hamtom sa dželo a sa spomožerstwo. Polizija chze tež w kóždym padje pruhowacž, hacž koczmarjo hižo pjanym hishcze alkohol dawaja, a pschecžiwo tym, kij to činja, sa krocžicž.

Schtó njebyň tajkemu sakrocženju polizije pschecžiwo wopisťwu pschihložowač?!

Pschecze woštanje pak pschi tym hishcze: sadžewacž tomu, so na psch. muž pjenjesy, kotrež sašluži, abo kotrež — a tež to žo stawa! — jako spomožerstki pjenjes dostawa, pschecžini, pschepiye a pschekuri, a žwojim doma da tradacž. —

Zyrkej a stat.

W Lüxendorfu, njedaloko snateje horu Dybin, ma ſakſta krajna zyrkej seminar ſa mlodych duchownych. Dotalny wjednik k. dr. Dörna, je druhe čestne powołanie jako wuczer a profesor doſtaſ. Šakſta zyrkej je wjedniſtwo ſeminara dotalnemu Budyskemu duchownemu k. fararzej Siegemundej pschepodaſta.

„Ernste Bibelforscher“. Tuta ſekta nježmě w Pruskej a tež we wſchelakich druhich krajacach wjazy ſa žwoje ſamery ſkutkowacž. Po tym pak žo dwejo ſi tuteje ſekty njemějſchtaj. Pschibažny žud w měſeče Hamm jeju ſaſjudži. Doſtaſtaj kóždny dwaj měžazaj jaſtwa. Šsudnik pschi tym wupraji, ſo ſekta ſe žwojim ſkutkowanjom roſſherja ſteſej njepſcheczelne a ſi džela na nabožnu wrótnoſez podobne ideje. — A tole ſu tež naſchi woſhadni podpjerali, kupujo ſa žadne kroſhki ſpiſy a ſopjena tuteje ſekty! Ale tež tuto naſhonjenje njedožaha, woſhadnych wot podpjeranja ſektoru woſraſhiciž. Pschetož runje w poſlednim čažu bu ſwěſzene, ſo nadpadnje husto roſnoſhowarjo ſektoru po wſach kchodža a ſpiſy ſa „mižionſtwo“ atd. pschedawaja, na psch. ſa 50 pj. Woni njebyňhu zyle wěſcze tu woſolo běhal, njebyňhu-li woſhadni ſkopowali — a tač jich ſekteratſke ſkutkowanje pschecžiwo zyrkwi podpjerali.

Š Mostwý piſchu, ſo bu biſkop Pavel w Tjumenu ſajath a ſaſjudženy. Bu na tsi lěta do wuhańſtwa poſlany. A cžeho- dla? Wón bě pschecžiwo bjesbóžnym dželal.

Wſchelake ſ blifka a ſaloča.

W Lubiju je dženža nětko hižo druhi džení wulkeho tuletnehoſ jěſda, te kotremuž je Evangelſki Swjaſt ſwoalaſ. Tuſtoho wjednik je, kaž je ſnate, k. ſuperintendent Jagſch-Lubbiſki. Dženža dopołdnja je w 9 hodž. ſwiedzeńſka Boža ſlužba w Miklawſhowej zyrkwi. Prědowacž budje k. zyrkwinſki president Wehrenpennig i Gablonza. W 10 hodž. je ſwiedzeńſka Boža ſlužba ſa młodžinu w Janowej zyrkwi. W 11 hodž. ſczěhuje ſſawna ſwiedzeńſka ſhromadžiſna w auli wſcheczeje ſchule. Tu ſměje k. ſup. Jagſch hlowny pschednoscht wo Bibliji a wo tym, ſchtóž wona je w němſkim kulturnym žiwjenju. Poſołdnju 1/23 hodžin wotjedu potom wſhitzu hromadže ſi woſhebitym čžahom do Herrnhuta. Tam dožwycza ſwiedzeń woſhebie tež na hórzy „Hutberg“ pola Herrnhuta. Tuž, ſchtóž móže, ſhwiecž žobu. Ma tola Evangelſki Swjaſt nětkle wulkich a wažnych nadawłow doſč. Tač je w Awstrii

ſtej wulke evangelske hibanje ſi evangelskej zyrkwi a to, ru- njež tam pschecžiwnizy tutoho hibania wſho mózne činja, pschedrup ſi evangelskej zyrkwi poczežicž, ſnjemóžnicž. Žedža žo tam po Božim ſlowje a bychu rad měli Bibliju, ſpěvařſke a katechismus a druhe, ſchtóž tuto žedženje ſpokoja. Šchtóž chze tuto dželo hewač podpjeracž abo žnadž jene abo wjazy ſi tutych knihow darcž, wobroč žo na žwojeho fararja. My wſhitzu pak pschimajmy ſo tutych ſa naž tač wažnych knih džakowni ſa to, ſo je mamý, a pytajmy w nich a budžmy ſi nimi živi jako evangelsky, žwědcžo wo tutej žwojej evangelskej wěrje ſe ſlowom a ſe ſkutkom. Tač ſdobom tež najlepje žobu ſwjecžimy 400lětny jubilej Biblije.

S Drježdžanskeje ſerbſkeje woſhadny je woſjewicž, ſo je k. Kowar jeje wjednik a pschedžyda a ſo je k. Fallant zyrkwinſki poſkładniſ. A naſch njedželnik a woſhadniſ ſchiftaſi radlubje a džakownje, ſo ma wón w njej žwérneho a pilneho doſpíšowarja a roſprawjerja, k. Haſdana, a žwérnu a pilnu doſpíšowárku a ſobudžetacžerku, knjeni Ľawkovu.

S Drježdžan. We wědomostnym kole „Hromadnik“ poſticiž ſo 4. t. m. ſajimawu pschednoscht wo pscheložerju ſerbſkeje biblije fararja Michala Frenzla. Knjes ſtud. theol. Pětſch jara ſrosumliwie a jažnje živjenje a ſkutkowanje tuſtoho ſaſlužbneho muža roſtaji. Š zykleho pschednoschtka bě widžecž, ſo bě M. Frenz ſahority ſchesczijan a dobrý ſserb. Woſhebie ſajimawe bě žlyſhcež, ſo hižo w tehdomniſhim čažu ſo woſowaſhe wo pschipoſnacze noweho ſerbſkeho pravopíža. Potajkim bě wótčinž Frenz prěni ſakitař na polu kulturneho poſtupa. Naſch nowy wudawt ſerbſkich ſpěvařſkich knihow dopołaſa, ſo tež dženžniſchi džení naſchi fararjo ſo prózuja lacžanski prawopíž do luda pschinjeſč, tuž ma Frenz hódných naſlědnikow. Po pschednoschtu wuwi ſo žiwa debatta, ſchtóž bě ſi dopołaſom, ſo bě pschednoscher prawný thema wubrat. Knjes ſtud. theol. Pětſch bu proſheny, tutón pschednoscht ſa Pomhaj Bóh woſdželacž. Hudžbny dir. Krawz proſhesche naležnje ev. ſtudentow, ſo bychu bóle ſa naſch jenicžki evang. čažopíž piſali. Pschednoscher a pschitomny ſtud. theol Scholka to radlubje žlubiſchtaj. W 11 hodž. bě kónz ſajimaweje ſhromadžiſny.

Na pucž.

„Hdyž čzemy po žwojej woli Sswjate Piſmo wukladowacž, žu to myſle, kotrež žu w naž narostle, a wone ſawodžewaja Sswjate Piſmo.“

Luther ſa blidom.

Víſtowanje. Kni. L., k. H. a J. W.: Mam ſo džakowacž ſa wſho. Tuž čzemy ſhromadnje dale tač dželacž a druſy njech ſo pschidruža.

Redaktor.

Naſhim ſtudowazym: Cžiſlo 7. oktobra mějſeche hnydom ſi naſtawki, kotrež běchu napižali tſjo ſerbſzy ſtudowazym; wo ſwiedzeńju we Wujesdze bě napižał k. ſtud. theol. Palet. To je jara ſwjeſzelaze a ja ſo jara džakuju a proſchu, ſo bychu ſo naſchi ſtudowazym tež woſhebie ſa naſhe nabožne ſopjento, kotrež chze tež naſch woſhadniſ býč, ſajimowali.

Redaktor.

Ša ſermuſchu (21. po Tr.): B... r w B. — Ša reform. ſwiedzeń (22. po Tr.): T. w B.